

Független Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, I., Horthy
Miklós-ut 2. sz. alatt, ahová a
lapra vonatkozó összes pénz-
és levélkü demények intézendők.

Politikai, közgazdasági és fürdőügyi hetilap.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:
KOVÁCS KÁLMÁN
laptulajdonos.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfi-
zetőknek 3 pengő. — Lapzárta
pénteken délelőtt 11 órakor.

Az állami költségvetés.

A magyar kormány által előkészített összes tárcák hatáskörébe tartozó 1944. évi költségvetési tervezeteket a hét folyamán feloldozták a parlament által alakított gazdasági bizottságok, amelyeknek munkája az előkészítést végző szakminiszterekkel együtt a legnagyobb elismerést váltja ki az ország lakosságánál.

Háboruban élünk, annak is az ötödik esztendejében, amikor az állami élet vezetése, rentabilitásának feltétlen megőrzése az államvezetők kezében nyugszik. Sok kiváló alkotással munkálni a nép javát, az élet folytonosságához szükséges erők és anyagok előteremtése, a szociális és népjóléti intézmények fenntartása, az építő és fejlesztő munka folytatásához megkívánt összegek előteremtése mind-mind benne van az állami költségvetésben.

Amde ezeknek a keresztülviteléhez mindenképp előbb kell a magyar haza fennmaradását, állami életünk egységes, összehangzó, termelői képességét védelmező, mindnyájunk életéért küzdő honvédségünk érdekében meghozandó áldozatok vállalása. A honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalásánál magyar ember ajkáról csak az osztatlan bizalom, a teljes megajánlás, az áldozathozatal mérlegelésénél pedig a magyar honvédséggel szemben eléggé le sem róható, köteleles tiszteletből származó elismerést hangoztathatjuk. Törvényhozóink egységes nézete is az, hogy a magyar honvédség átütő ereje, a hazáért vállalt áldozatos cselekedete nem mérhető fel csak a győzelem tudatával.

Nekünk magyaroknak most, a világháború megpróbáltatásait és áldozatokat követelő éveiben ahonvédségünk irányában büszke öntudattal kell meghozni minden áldozatunkat. Amíg a magyar katona hősi önfeláldozással védi a hazát, addig nincs oly áldozat, melyet a haza érték meg ne hozhatna.

Ma két fronton dul a háború. Ha a harcateren küzdő hősök misztikus fényben ragyognak a belső front hazafiúi kötelességet teljesítő dolgozói előtt, akkor a kölcsönösség meghozza üdvös hatását és a bent vállalt áldozatok eltörpülnek majd a háború után felértékelhető eredmények nagysága előtt. Az a magyar katona, aki a haza védelmében vérével áztatja a földet, minden értékünk nekünk. Az ő fegyverük biztosítja népünk jövőjét, az ő sikereik tartják meg a magyarságot újabb ezer évre.

Tudjuk nagyon jól, ha nincs dicsőséges honvédség, nincs haza! A hazáért vállalt áldozat pedig mindennel felér.

K. K.

Dr. Tasnádi Nagy András rádióelőadása.

Október 31-én, vasárnap délután a magyar rádió hullámain keresztül felcsendült a mi szeretett országgyűlési képviselőnk: dr. Tasnádi Nagy András m. kir. titkos tanácsos, képviselőházi elnök bársonyosan simogató, kellemes hangja, aki a reformáció emlékünnepe alkalmából mint az Országos Bethlen Gábor Szövetség elnöke hallatta szavát.

Az a nagyhatású, rendkívüli finom, hatalmas felépítésű rádióelőadás, melyet „A reformáció hatása a magyar életre” címen tartott ónagyméltósága, Hajduszoboszló megyei város és a választókerület minden rendürrangú polgárainak szívét boldog örömmel és melegséggel töltötte el, ünnepi hangulatát pedig a mélyen szántó emlékezés teljessé tette.

Felemelően szép ünnepi beszéde elején történelmi visszpillantást vetett a magyar reformáció kialakulásának legelső idejére és hangsúlyozta, hogy bár az ellenreformáció bizonyos mértékig visszatorította a reformátorok munkájának hatását, a szintizta magyarság nagy része mégis a reformáció lelki hatásai alatt az evangélium szerint megreformált hitben él. A tárgyilagos történetírás már régen megállapította, hogy a protestantizmus immár közel egy félszázad óta nélkülözhetetlen tényezője a magyarság erkölcsi erejének, jellemének és kitörőhatatlan része az ország történetének.

Csodálatosan meggyőző erővel állapította meg beszédében a reformációnak a magyar életre gyakorolt előnyös hatását, kihangsúlyozván, hogy a reformációnak nem kis része volt abban, hogy a mohácsi vész után a lelkében megrendült magyarságot a sir széléről új életre visszahozta.

Majd beszéde további részében Károli Gáspár bibliafordításával foglalkozott és ezzel kapcsolatban

Képviselőtestületi közgyűlés.

Október 29-én, d. e. 10 órai kezdettel a város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott.

A gazdag tárgysorozat első pontján halmaji Bor János képviselőtestületi tag elhalálozásának bejelentése szerepelt. A szomorú gyászbeszédet a képviselőtestület osztatlan részvétellel vette tudomásul és emlékéit jegyzőkönyvben rendelte megőriztetni.

Mélyszégyen kegyelettel vette tudomásul továbbá lapunk volt főszerkesztőjének azon végakarát, amelyben a Független Hajduság 41. évfolyamának bekötött példányait 52 kötetben a város közönségének hagyományozta. Képviselőtestület az ajándékot köszönettel fogadta el és utasította a város levéltárának kezelőjét, dr. Szűcs János városi főjegyzőt, hogy az adományt vegye leltárba és a levéltárban helyezze el.

megemlítette, hogy a XVI. század harminc magyar nyomdája közül huszonkilenc volt protestáns kézen. Ezekben a nyomdáknak nemcsak vallásos könyveket, hanem a nemzeti művelődést szolgáló munkákat is nyomtatták.

A protestáns egyházak alkotmánya a presbiteri rendszer legközvetlenebb közösségbe hozta az egymástól egyébként nagyon távol élő társadalmi rétegeket. Ennek következtében nevelődött bele a nagy tömegek lelkébe az emberi és nemzeti öntudat és innen van, hogy a nemzet szabadságáért vívott mozgalmak megindító és részesei is tulnyomóan protestánsokból kerültek ki.

Beszédét a predesztinációban kifejezésre jutó erő felértékelésével és megvilágításával fejezte be.

A pesti Vigadóban ugyanezen napon rendezett reformációi emlékünnepeken is nagyhatású megnyitó beszéddel szerepelt dr. Tasnádi Nagy András titkos tanácsos. Szólt a gyűlölködésről, amely állammá szervezett istentelenség formájában ontja pusztító erejét a keresztény Európa felé, azonban nekünk tudnunk kell, hogy Isten kezében vagyunk és hisszük, hogy ő el nem hagy bennünket. Minket erősít hitünk mellett, reformátoraink számos példája, melyek a lelkierő fenntartására és győzelmes voltára tanítanak. Majd Luther megingathatatlan jelleméről szólva, utalt arra, hogy milyen legyőzhetetlen erőt adna nekünk, ha a bátor kötelességteljesítésnek a lélek mélyén gyökerező megingathatatlan hitnek ez a szelleme hatna át.

Nagy lelkierő, rendkívüli áldozatos hitelességet kell ahhoz, hogy a magyarságot folytatott lankadatlan nagy munkálkodása mellett minden alkalommal felemeli szavát a magyar reformátusság megnyilatkozásain.

szabályrendeletet alkotott. A város képviselőtestületének ezt a határozatát, illetőleg a szabályrendeletet a törvényhatósági kisgyűlés változtatás nélkül jóváhagyta és kormányhatósági megerősítésre a m. kir. belügyminiszterhez terjesztette fel. Képviselőtestület ezen polgármesteri bejelentést örömmel vette tudomásul, így reménység van arra, hogy a közüzemi tisztviselők és alkalmazottak státuskérdése közelesem megoldást nyer.

Molnár József munkácsi lakossal megkötött adásvételi-szerződés bemutatása került ezután sorra. Hosszas vita után képviselőtestületi közgyűlés egyhangulag úgy döntött, hogy a város által eladott telek ellenértékéért szolgáltatandó követ a Körner Béla-utca burkolására fogja felhasználni s ezáltal a Nádudvari-ut összeköttetést nyer a vasutacával. Elhatározta képviselőtestület azt is, hogy a f. évi zárszámadási felesleg, illetőleg bevételi többlet terhére az Arany János-utca kocsiútjának burkolását is elvégezteti, míg a Major-utca kikövezésére az 1944. évi költségvetésbe állít be fedezetet.

A közüzemi igazgatóság javaslata alapján képviselőtestület az arandijak felemelését is elhatározta.

A 283. számú Vöröskeresztes hadikórházban beutalt honvédek fürdetésére vonatkozóan megkötött szerződést a képviselőtestület tudomásul vette.

A m. kir. földmivelésügyi minisztérium arról értesítette a város közönségét, hogy az Anyaggazdálkodási Hivatal az üvegház megépítéséhez szükséges vasanyagokat nem sorolta, illetőleg nem utalta. Ezen értesítést a képviselőtestület lehangoltan vette tudomásul és ennek folytán utasítást adott a polgármesternek, hogy a csaknem egy év óta folyó ügy likvidálására szükséges intézkedéseket tegye meg.

Több kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után a közgyűlés délután 2 órakor ért véget.

Figyelem!

Szép kivitelű és jóminőségű
**cserépkályhák
és kandallók**

minden színben állandóan
raktáron kaphatók:

D. Szabó Lajos
cserépkályha-készítő telepén
Hajduszoboszló, Körner B.-utca 49.
Új cserépkályhák szakszerű
beépítését, tisztítások,
javítások és átrakások
elvégzését is vállalom.

Telefon: 110.

Eladó a Szováti-ut 9. szám
alatti modern uri lakás,
nagy udvarral. Érdeklődni lehet:
Fehér Lászlónál, Ádám-utca 31.

A Keresztyén Ifjúsági Egyesület jubileumi ünnepélyei.

Október 30-án és 31-én ünnepelte a hajduszoszlói Keresztyén Ifjúsági Egyesület fennállásának 10 éves évfordulóját. Ebből az alkalomból meglátogatták az egyesületet Dr. Teleki László gróf, a pestkörtényi református egyházmegye gondnoka, a KIE nemzeti szövetség titkára, ügyvezető elnöke és Pógyor István, a KIE nemzeti szövetség titkára.

A jubileummal kapcsolatosan a következő ünnepi alkalmak voltak:

1. Október 30-án, szombaton este a református templomban valóságos estélyt rendezett a KIE. Kovács Lajos vallásoktató-lelkész bibliaolvasása és imádsága után a tanítóképzős ifjúság énekkara énekelt hatásosan. — Majd Dr. Teleki László gróf tartotta meg ünnepi előadását: „A Keresztyén Ifjúsági Egyesület a nemzet szolgálatában” címen. Közvetlen szavakkal ismertette azt a sok tevékenységet és munkát, mellyel a 60 éves jubileumát éppen ebben az esztendőben ünneplő magyarországi KIE szolgált és szolgál a nemzet életében. — Akik hallották előadását, mindnyájan elmondhatják, hogy ez az evangéliumi ifjúsági munka nélkülözhetlen hazánk ifjúságának életében. — Kőte Sándor tanítóképzőintézet tanuló jól hangsúlyozott, szép szavai után Loós András segédlelkész imájával ért véget az ünnepély.

2. Október 31-én, vasárnap délelőtt a gyülekezeti istentiszteleten vettek részt a KIE tagok, ahol Fehér János lelkipásztor igehirdetésben emlékezett meg a multját ünneplő és jövődjét előkészítő hajduszoszlói KIE szolgálatáról. Istentisztelet után fél 11 órakor a város háza tanácstermében ünnepi közgyűlést tartotta meg az Ifjúsági Egyesület. Kovács Lajos elnök ige olvasása és imádsága után Huszka Mihály elnök

nyitotta meg a gyűlést és felkérte Loós András ügyvezető elnököt, hogy az egyesület 10 éves munkájáról tegye meg jelentését. Az ifjúsági munka minden ágára kiterjedő részletes jelentés kiadását Kálmán János KIE tag és Fehér János lelkipásztor indítványára a közgyűlés egyhangú határozattal kimondta. A KIE nemzeti szövetség megbízásából Pógyor István a jelentést a magyarországi Keresztyén Ifjúsági Egyesületek részére 300 példányban megrendelte, s a hajduszoszlói KIE pedig minden tagjához el fogja juttatni.

Az ünnepi közgyűlésen adta át Pógyor István a 10 éven át munkálkodó 15 hajduszoszlói KIE tagnak a nemzeti szövetség ezüstkoszorus kitüntető jelvényét, melyet Huszti Elek református tanító hálás szavakkal köszönt meg. Majd Pógyor István KIE nemzeti szövetségi titkár tartotta meg lebilincselő előadását: „60 éves a magyar KIE” címen. A közgyűlés Kovács Lajos elnök zárszavával és a KIE induló elnökével ért véget. Az egész ünnepi közgyűlésre rányomta bélyegét az Evangélium.

3. Október 31-én, szombaton este tartott reformációi emlékünnepélyen Békely Lajos lelkipásztor bibliaolvasása és buzgó imádsága után a tanítóképzős ifjúság énekkara a 237. dicséretet énekelte el. Pógyor István „Örök reformáció” címen tett biznyságot a reformáció örök szükségességére mellett. Császi Ilona S. D. G. tag és Kőte Sándor tanítóképzőintézet tanuló az ünnepély összhangjába jól beilleszkedő hatásos szavatokkal működtek közre. A reformációi ünnepély Fehér János lelkipásztor záró imádságával ért véget.

Ezek az ünnepi alkalmak mind arról tettek biznyságot, hogy nem volt hiábavaló a hajduszoszlói Keresztyén Ifjúsági Egyesület 10 éves szolgálata.

Bucsubeszéd

Özv. Rakottyay Lászlóné sirjánál.
Elmondotta: **Görög Sándor** ref. ig.-tanító.

Ezen a gyönyörű, aransugaras őszi napon, amikor nemcsak visszaálmodjuk, de a valóságban át is éljük azokat a nyári meleg, éltető kedves napokat: megdöbbenően ért bennünket az elmúlást jelentő, lesújtó, de meg nem másítható szomorú hír: özv. Rakottyay Lászlóné meghalt! Irma néni elköltözött.

És amikor meghatódva állunk meg nyitott sirja előtt, koporsója mellett; az ő lelke már messze jár. Új otthonában — megnyugodva pihen a sok-sok földi megpróbáltatások után.

Mig köztünk működött, olyan volt, mint egy földre szállt angyal s nyugdíjba vonulása — özvegyisége után — mint egy havasi virág, mindentől visszavonulva, csendesen élte napjait, messziről szemlélte a világ folyását.

Földi örömeiben azóta kevés része volt, de a világ szennye, mocskos árja is távol maradt tőle. Olyan lett, mint az utszéli fa, melynek árnyékában igen sokan, igen gyakran megpihennek, de hej kevés embernek jut eszébe az áldást adó megismergetni. Pedig ő másokhoz mindig, mindenkor jó volt.

Özv. Rakottyay Lászlóné Mindszenti Irma igazi tanítói lélek volt: nemes, puritán egyéniség, aranyos, áldott jó lelkű kolleganő. Pályáját, kartársait, kik között 28 nehéz és válságos esztendőt élt át — valamint az ő csöppsegeit, kicsiny tanítványainak sok százait nagyon szerette, akik már mint felnőttek

könnyes szemmel köszönik meg neki azt a sok-sok jószágot, mellyel mindig körülvette őket, amikor szőpre, jóra és nemesre nevelte, tanította őket; köszönik azt a hihetetlen, ritka türelmet, sok fáradságot és meleg szeretetet.

Tanító Testvérem! Tanítótestületünknek nem voltál harcos tagja, de minden munkáját hűségesen figyelted, abból a téged illető részt kivettél és védője, őrangyala, II-ik anyja voltál a heves, ki-kitörni készülő, tapasztalatlan s talán az élet viharában sokszor sebzett szívű és lelkű kollegáknak!

Irma Néni! Ezt mi sohse feledjük el s azzal köszönjük meg, hogy emlékedet megőrizzük s kedves egyéniségedet szívünkbe zárjuk.

Bucsubeszéd iskolánk és tantestületünk nevében, hol 3 évtizeden keresztül dolgoztál a nagy nemzetépítő munkában, a közös célok, egy szebb jövő érdekében, mindenkor hűséggel, lelkiismeretesen, mintaszerűen. Irma Néni, Tanító Testvérem! Isten veled.

— Valódi lugkó (oldal) hatósági engedélyre kapható **Földi Imre** fűszer és italárú kereskedésében, II., Törökdomb-utca 12. **Telefon: 122.**

Okleveles tanítónő

magánvizsgára sikeresen előkészít és korrepetálást elvállal. Érdeklődni lehet: Rákóczi-ut 51. szám alatt.

Két új himzett

angolos paplanlepedő és két párnaszár eladó. Könyök-u. 24.

Az építőanyagok forgalmának szabályozása.

Az építőanyag-piacon az utóbbi hónapok alatt sok olyan jelenség mutatkozott, amely azt igazolta, hogy a faanyag jelentős része nem került a legális kereskedelem kezére! Egyes kereskedők a legnagyobb nehézségek árán sem tudtak áruhoz jutni, annak ellenére, hogy közvetlen kapcsolatot tartottak fenn fűrészüzemekkel, kitermelőkkel. Különböző fuvarozási és berakási nehézségek is voltak, amelyek olyan költségekkel jártak, hogy a kereskedők nem vállalhatták.

A technikai nehézségek mellett zúgforgalmi jelenségek is voltak, az illetékes ellátási tényezők már hetek óta dolgoztak a szükséges szabályozáson. Az elmúlt napokban jelent meg a fapiacon nagy érdeklődéssel várt rendelkezés, amely szerint az építőanyag szállításához ezentúl anyaghivatali engedélyt kell szerezni.

Ez a szabályozás egyszersmindenkorra lehetetlenné teszi az építőanyag zúgforgalomba kerülését. Sem vasuton, sem hajón, sem kocsin, sem gépjárművön, tehát semmiféle szállítóeszközzel nem szállíthatnak sehoh az ország területén épületfát. A vasut is csak anyaghivatali szállítási engedély felmutatása esetén bocsát rendelkezésre szállító vagonot a kitermelőnek, vagy a kereskedőnek.

Az építőanyag forgalmát ezzel a rendelkezéssel minden vonatkozásban ellenőrizni tudják. A piacot most már állandóan figyelik, ellenőrzik egyben a készletek elosztásának menetét is. Az ellenőrzés olyan mértékű lesz, hogy kiterjed minden szállítás alá kerülő tételre, ilyenformán az illetékes anyagellátási tényezőknek aránylag rövid idő multán részletes adatok állnak majd rendelkezésükre az építőanyag forgalmáról, az egyes kereskedők ellátási szükségleteiről. Mint értesülünk: illetékes helyen azzal a gondlattal foglalkoznak, hogy a szállítási engedélyek bevezetése utáni tapasztalatok alapján szükség esetén megállapítják majd az egyes kereskedők épületfakontingensét, hogy ezzel az intézkedéssel is segítsék a legális kereskedelem anyagellátását és biztosíthatják, hogy az épületfa csak olyan kezekbe kerül, amelyek garantálni képesek, hogy a mai viszonyok közepette annyira fontos és értékes faanyag a szükségleteknek valóban megfelelően kerül felhasználásra.

Meghívó

az Országos Egészségvédelmi Szövetség hajduszoszlói fiókszövetsége 1943. évi november hó 11-én, csütörtökön d. u. 4 órakor, a város háza közgyűlési termében tartandó közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnök lemondásának bejelentése.
2. Elnökválasztás.
3. Főtitkári jelentés.
4. 1942. évi zárszámadás.
5. 1944. évi költségvetés.
6. Esetleges indítványok.

Kérem a fiókszövetség tagjait, valamint az érdeklődő közönséget, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Hajduszoszló, 1943. nov. 4.

Dr. Csomor Benő
alelnök.

— **Új gyorsírótanfolyam**, gépírótanfolyam kezdődik dr. Naményi Gyuláné gyorsíróiskolájában, Debrecen, Batthyány-u. 1. Hajduszoszlóról kedvezményes bérletjeggyel lehet bejárni Debrecenbe. Debreceni tanker. kir. főig. engedély 6475—1942—43.

Megnyiták az iskolák.

A hosszúra nyúlt nyári szünet mégis elérkezett a végéhez. November 3-án kitarultak az összes iskolák kapui, hogy magukba fogadják a tudást szomjazó apró embereket, kiknek lelke tisztaságától, szellemi felkészültségétől, érdeklődésének minél nagyobb körétől függ a jövő Magyarországi tökéletessége és életeréje! A tanulók e héten beönlöttek az iskolapadokba, ahol megittasultan hallgatták bölcs tanáraik és tanítóik tudást-ösztö előadásait. A magyar ifjúságnak ma százszorosán jobban fel kell készülnie a helytállásra, mert a nagy népek harca után minden tekintetben erőseknek, éretteknek, cselekvő képességeknek, pozitív eredményt felmutatóknak, tehát minden téren helytállóknak kell lenni a kis népek fiainak. Ha a magyar ifjúság a békében felbuzgó új termelési rendszerben, a világegyetem által újból kifejlesztendő nagy versenyben meg akarja állni a helyét, akkor nem elég számára a száraz tudományok, a holt nyelvek, ősi kultúrák, nagy multak ismerete, de fel kell készülniök a gyakorlati tudást követelő lendületes építő munkára is! A magyar ifjúság fogékony lelkébe bele kell csepegtetni azt a tudatot, hogy a mi rendeltetésünk betöltéséhez az izzó hazafiség, a fegyelmetzett magatartás, a vezetőik iránti feltétlen bizalom, a magyar és magyar közötti testvéries megértés és készséges segítség, a hitben gyökerező mély vallásosság, a családi életben az erkölcsösség mellett a szülők iránti megbecsülés mindenkor szükséges. A köteleltségteljesítést és őrtállásra az ifjúságot a magyar életben az önzetlenség, a leadózatlkészség és erős egység lehetővé teszi. Kell tehát, hogy ez az ifjúság, aki a kitarult iskolák kapuin a tudomány csarnokába önlötte, az új Európa és vele az egész Glóbus szeméjénye legyen! Tanuljanak azért szorgalmasan, képezzék magukat oly mértékben, hogy a magyar nemzet rangorba tudják állítani a tudásuk magasrendűsége által! Mi magyarok itt Európa országutján kell, hogy megálljunk a helyünket! Újabb ezerévre azonban csak úgy állhatunk itt, ha népünk műveltsége, teremtő és megtartani kész erős akaratához a tettrékész, dolgozó, szorgalmas munkánkat, civilizált és kulturáltságunkat a világ előtt fel tudjuk tárni, munkánk és tudásunk felveszi a versenyt a jövőben is a nagy és gazdag államok fiataljával! Bölcs nevelőink hivatásuk magaslatán állnak, az ő készségükhöz csak a tanulók szorgalma, igyekezete, a szülők megértése és hazafias támogatása szükséges! Ha ez meg lesz, akkor bátran nézhetünk előre, mert a jövő sötét útjait megvilágítja a magyar ifjúság felkészültsége; az Alma-Materek magasban fénylő lángjával meggyújtott izzó hazafiai lelkük sugárzó fátykja! K. K.

34,400 db.

nyeremény

700,000 P

összegeben

50,000 P

főnyeremény

25,000 P, 10,000 P, 5,000 P,
2,500 P, 2,000 P, 1,000 P, stb.

Ezt nyújtja

a m. kir. jötekhonycélu

állami sorsjáték

Egész sorsjegy 4 P, fél 2 P.

Huzás: december 3-án.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor Lóós András segédlelkész prédikál, a délelőtt fél 11 óráig és a délután 2 óras istentiszteleten Máthé Kálmán segédlelkész szolgál.

— **Ujbori urvacsoaraosztás** tartatik a ref. templomban jövő vasárnap, ennél fogva a reánk jövő hét bűnbánati lesz.

— **Kállay Miklós** miniszterelnök ma, vasárnap Huszton tartózkodik, ahol a székesfehérvári által Huszt városának adományozott hősi szobor avatási beszédét mondja. A politikai világ ezalkalmmal tehát Huszt felé fordul nagy figyelemmel.

— **Dr. Tasnádi Nagy András** képviselőházi elnök szombaton délután 5 órára pártközi értekezletre hívta össze a belpolitikai élet vezetőit, ahol megbeszéljük a költségvetési vita részleteit. A pártközi értekezleten részt vesz Kállay Miklós miniszterelnök is.

— **Az állami költségvetést** tárgyalják a héten a képviselőház bizottságai. Jövő héten pedig a parlament elé kerül elfogadás végett.

— **Hajdúvármegye** közigazgatási bizottsága november 8-án, hétfőn reggel 9 órakor Debrecenben, a vármegyeházán ülést tart, utána fél 11 órakor kisgyűlés lesz.

— **A világháborúban** a szovjet tömeges támadásai és erőfeszítései emelkedtek ki a hét folyamán, amelyek a német haderő rendkívül erős elhárításai következtében vereségen omlottak össze. A kercsi félszigeten eszközölt orosz partraszállást a németek felmorzsolták. A moszkvai értekezlet véget ért. Az ott hozott harározatok csak igen kismértékben kerültek nyilvánosságra, amiket eddig kinyitlatoztattak, semmi meglepetést és újat nem tartalmaz. — Delolaszországban az angol és amerikai csapatok támadásával nagy harcok vannak kialakulóban. A német csapatok itt is erősen tartják állásaikat.

— **A sebesvonatokon** eddig érvényben volt le- és felszállási tilalom november 6-án megszűnt.

— **A MÁV. menetrendjében** a minket közelebből érdeklődő viszonylatban a téli menetrend nem hozott változást.

— **Esküvő.** Fényes esküvő volt október 30-án, szombaton délután a református templomban. Ez alkalommal esküdött örökhitűséget Bernád Erzsikének Károlyi László városi adótitst. Boldogságot kívánunk az ifjú párnak.

— **A szatmárkútelki ref. harangalapra** 356 pengő 50 fillér költetett be dr. Kiss Bertalan lelkészhez, ebből a Loránffy Zsuzsanna nőbíblikör 151 pengőt és a Tűzharcosok helyi csoportja 205 P. 50 fillért gyűjtött.

— **A Bor János** alapra Stáhler Dániel debreceni lakos a Független Hajduság szerkesztősége és kiadóhivatala útján utólag 20 pengőt küldött koszorúválság címén. Ezzel az alap állása 560 pengő körül van.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasság kihirdetések: Kis János és Szél Julianna, G. Kovács János és Bódi Eszter. Házasságot kötöttek: Molnár Gábor és Kosina Elza, Váci Lajos és Kun Margit. Születések: Nagy Sándor leánya Erzsébet-Ilona, B. Nagy Lajos leánya Róza, Veres József leánya Julianna, Egri Lajos fia Lajos, Pinczés Imre fia Imre, vitéz Jenei Sándor leánya Erzsébet, Ficzler Áron fia Miklós, Dihen Antal fia János, Nagy Gábor leánya Julianna, Péteri József fia László-Tivadar. Halálozások: Goldstein Ibolya 5 éves, Vágó András 73 éves, B. Nagy Lajos 2 hónapos, Pap Lidia 58 éves.

Eladó 1 drb. üzlet ajtó, külső ajtóval és belső üvegezett kirakat ajtóval. 1 drb. üzleti üvegezett kirakat külső ajtóval. Cim: Wesselényi-utca 40 szám.

— **Ötezer önállósítási kölcsön** hat év alatt. Az Önállósítási Alap hat esztendeje kezdte meg működését. Az alap célja tudvalevően az volt, hogy elősegítse a magyar gazdasági életben önállósulni akaró új gazdasági vállalkozások elindulását. Az Önállósítási Alapból ötezren kaptak a múlt év végéig közel 22 millió kölcsönt. A kereskedelmi pályán elhelyezkedett új gazdasági vállalkozások részére 11 millió pengőt meghaladó összeget folyósítottak.

— **Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamok Debrecenben és Szolnokon.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1943. december és 1944. január, február és március hónapokban Debrecenben és Szolnokon egy-egy 3 hetes mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamra felvehető minden olyan egyén, aki 18. életévét betöltötte és írni, olvasni tud. A tanfolyam tan-és beiratási díja: 25 pengő. Akik részt kívánnak venni, a tandíj egyidejű beküldésével már most biztossítsák felvételüket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen, Hunyadi-u. 5. szám.

— **Huszezer pengő jutalmat** tűztek ki a baromfi- és szarvas-tenyésztők szövetkezete elhatározta, hogy küzdelmet indít a baromfi- és szarvasbetegségek ellen. Erre a célra 20 ezer pengőt fordítanak, 10 ezer pengőt juttatnak az állategészségügyi intézetnek kísérletek céljaira szükséges anyagok beszerzéséhez, ezen felül ugyancsak 10 ezer pengő jutalmat tűzött ki a szövetkezet azok számára, akik hatóságos és bárki által olosón beszerezhető gyógyszereket találnak fel a baromfi- és szarvas-tenyésztők szövetkezete ellen.

— **139 száz éven felüli ember él Magyarországon.** Az 1941. évi népszámlálás most közreadott adatai szerint 4.065.000 tizenöt éven aluli gyermek él az országban. A 15—19 évesek száma 1.439.000, a 20—24 éveseké 936.000, a 25—29 éveseké pedig 1.209.000, 90—94 éves korban 5.383 ember van az országban, száz éven felül 139 élő lelket találtak.

— **Megállapították a nyersszesz árát.** A pénzügyminiszter a hivatalos lap okt. 29-iki számában kiadott rendelkezéssel megállapította a nyersszesz beváltási árát. A szeszgyedatásági igazgatóság rendelkezésére bocsátott nyersszeszért fizetendő beváltási árakat 1943 szeptember 1-i hatállyal a következőkben állapította meg: A mezőgazdasági szeszfeldők részére érvényes árak a következők: diffúziós eljárással repából termelt szesz abszolút hektoliterenként 248 pengő, nem diffúziós eljárással termelt szesz 250 pengő, burgonyából termelt szesz 360 pengő, tengeriből és egyéb anyagokból termelt szesz 230 pengő hektoliterenként. Az ipari szeszfeldők részére az alábbi árak érvényesek: melaszból termelt szesz 102 pengő, diffúziós eljárással repából termelt szesz 246 pengő, nem diffúziós eljárással repából termelt szesz 248 pengő, burgonyából termelt szesz 358 pengő, tengeriből és egyéb anyagokból termelt szesz 228 pengő abszolút hektoliterenként. A bor- és gyümölcsesszeszföldők által bármilyen nyersanyagból termelt szesz árát abszolút hektoliterenként 380 pengőben állapították meg. A szesz finomítási és vizellenítési díja 1943 július 1-én kezdődő hatállyal abszolút hektoliterenként 1160 pengő. A szesz raktározási díja 1943 szeptember elsején kezdődő hatállyal havi 12 fillér.

— **A Mezőgazdasági Kamara intézkedése a ruha és lábbelleltetés ügyében.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara október 16-iki választmányi ülésének egyhangú határozata alapján a kamara külön-külön felterjesztéssel fordult a m. kir. miniszterelnökhöz, a közellátásügyi és a belügyminiszterhez és rámutatott arra, hogy a falusi lakosság ruha és lábbeli ellátása a termelés folyamatossága, de a köznyugalom szempontjából is a legsürgősebben megoldandó feladat. Szükséges, hogy a ruha és lábbeli akció keretét úgy állapítsák meg, hogy a szükségleteket teljes mértékben ki lehessen elégíteni, de sürgős intézkedéssel gondoskodni kell arról is, hogy az akciót november közepéig lebonyolítsák.

— **Iparos nagygyűlés Pécsen.** A MEP parlamenti csoportot létesített, hogy képviselői minél behatóbban foglalkozhassanak a magyar iparosság égetően súlyos problémáival. Az iparosblokk közvetlen kapcsolatba lép a vidék iparosságával is és nagygyűlések keretében foglalkozik helyzetükkel. Pécsen ül össze az első iparosnagygyűlés november 7-én vasárnap délelőtt 10 órakor. Dr. Laky Dezső, az iparoscsoporthoz vezető elnökön kívül eddig több mint 20 országgyűlési képviselő jelentette be részvételét. A gyűlést a pécsi iparosság hatalmas székfőnöke tartja.

— **Megszűnik a harisnyahiány.** A néhány hónappal ezelőtt jelentkezett harisnyahiány szűnőben van. A kormány megfelelő intézkedéseivel a helyzet javulásához az is hozzájárult, hogy a harisnygyárak nyersanyagellátását az arányosabb elosztással megjavították. A magyar harisnygyárak egyébként nemcsak a háborús termelés problémáival foglalkoznak, hanem már felkészültek a háboru utáni időkre is és több gyári üzem már előre kidolgozta nagyobb arányú üzem-modernizáló és fejlesztő tervét.

— **Felemelték a kisipari kölcsönök összegét.** A fedezet nélküli kisipari hitelakció keretében eredetileg legfeljebb 500 pengő folyósítást engedélyeztek egy személy részére. Ezt az értékhárt az iparügyi miniszter később 800 pengőre emelte fel, de a később bekövetkezett nyersanyag- és munkabéremelések az értékhárt újabb felemelést tették szükségessé. Az Ipartestületek Országos Központjának közbenjárására Bornemisza Géza dr. iparügyi miniszter most úgy intézkedett, hogy 800 pengő helyett 1.500 pengő legyen a kisipari hitel legmagasabb összege, sőt kivételes esetekben 2.000 pengő fedezet nélküli kölcsön is folyósítható legyen.

— **Háromezer hold földet vetettek be rizszel Biharban.** A legutóbbi évben 3000 katasztrális holdat vetettek be rizszel Bihar vármegyében. A rizsvetések kedvező fejlődését a jó idő tette elsősorban lehetővé. Így katasztrális holdanként 25—30 q is termelt, az átlagtermés pedig 15 q. Ezek szerint az elmúlt termelési évben Bihar vármegye területén összesen mintegy 50.000 q rizstermést takarítottak be.

— **Labdarugó mérkőzés.** A hajdusoboszlói levante egyesület labdarugó csapata múlt vasárnap Balmazújvároson mérkőzött az ottani levante csapattal és 4:0 arányban vereséget szenvedett. Mai napon labdarugóink Hajdúhadháza mennek, és az ottani levante labdarugó csapattal bajnoki mérkőzést játszanak. Kísérje utjukat jobb szerencse, mint a legutóbbi alkalommal volt.

— **Egy kis zsebkönyv története** a címe annak a kedves regénynek, amelyet S. Bokor Malvin írt az En Újságom kis olvasói számára. Díjtalan mutatóványszámot kívánatra bárkinek küld a kiadóhivatal, Budapest, VI, Andrássy-ut 16.

— **Száll a pernye** címen írt a Magyar Lányok számára folytatásos regényt Kosáryné Réz Lola, amely hétről-hétre jelenik meg a lap hasábjain. Díjtalan mutatóványszámot kívánatra bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI, Andrássy-ut 16.

— **Orvosi körökben** és a napi sajtóban is sokat foglalkoznak azzal a kérdéssel: indokolt-e, kívánatos-e közönségnek mélyebb bepillantást adni az orvosi munkába. Erre a kérdésre felel Johan Béla dr. rendkívül érdekes, „A Közegészségügy és a közönség” című cikkében, az Új Idők legújabb számában. Díjtalan mutatóványszámot kívánatra bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI, Andrássy-ut 16.

— **Mindenki hozzájuthat a „D”-vitamin készítményekhez.** A belügyminiszter az angolkór megelőzése céljából ez év őszétől kezdve egyrészt a Zöldkereszt, másrészt a hatósági orvosok útján gondoskodik a szegénysorsú csecsemők és kisgyermek, valamint a leendő és szoptató anyák D-vitaminnal való ellátásáról. A betegbiztosító intézetek hasonlóképpen gondoskodnak biztosítottjaik D-vitamin ellátásáról. Ezenkívül leszállítják a D-vitamin készítmények árát, hogy így mindenki könnyen hozzájuthasson ezekhez a készítményekhez.

— **Köböl és vályogból épülnek jövőre az ONCsA házak.** Az Országos Szociális Felügyelőség rendelkezett arról, hogy az ONCsA jövővi házipitkezéseinek előkészítéséről, tekintettel az építőanyagok hiányára, a jövő évi építkezések fő anyaga kő és vályog lesz. Az alapozáshoz és válaszfal készítéséhez a Sándor-féle téglagyártási rendszer szerint készítenek téglát. Az építkezéshez szükséges többi anyagot már biztosították.

— **A fehér szín elriasztja a méheket.** Egy külföldi méhészeti szaklap érdekes megfigyelést közöl. Egy méhészt megfigyelte, hogy méhei a házában déli oldalánál elterülő gyönyörű szép, jólápolat virágoskertjét messze elkerülték. Nem tudta megérteni, mi ennek az oka, míg végül észbe juttott, hogy megpróbálja a frissen meszelt házfalat barna papírral letakarni. Alighogy ezt megtette, a méhek azonnal elözönlöttek a kertnek ezt a részét is. Ezt a tapasztalatát megírta a méhészeti központnak, ahol további kísérletekkel megállapították, hogy a méhek általában elkerülik a fehérszínű tárgyakat.

— **Hasznosítsuk a hársfaháncsot.** Igen eredményes munka folyik a magyar hársfaerdők háncsának felhasználása érdekében. A hársfát négy héten át vízben kell áztatni, akkor a kérge könnyen lemálik és a kéregrostok úgy munkálhatók meg, mint a raffia. A hársfaháncs feldolgozása során megmaradt durvább rostokat a kárpitóipar afrikai helyett használhatja fel. Most nagyobb arányokban akarnak hozzáfogni a külföldi anyagokat pótló hársfaháncs kitermeléséhez.

— **Távkonyhák Németországban.** Németországban ma 77 millió embert élemeznek a különböző üzemi konyhák és telepek. Ezidő szerint 2000 távellátóüzem működik és magának Berlinnek, a német fővárosnak 75 olyan távkonyhája van, amely 80.000 személy ellátásáról tud gondoskodni. Az ételket a konyhák hatalmas élelmiszer-szállítóközlekedési eszközökkel a munkásokhoz.

— **Uj tejszaporító takarmányfajta.** Az egyik német újság felhívja a tehen tartó gazdákat figyelmét arra a tudományosan s gyakorlati kísérletezésekkel megállapított tényre, hogy a karalábé levelei 20 százalékkal több szénhidrátot tartalmaznak, mint a takarmány- és cukorrépa levelei. A tehének jobban tejelnek, mert a karalábé leveleit a jóság 62 százaléka tudja megemészteni. A leveleket frissen és szárítva is lehet etetni.

— **Az építési vállalkozó munkaköre.** Építési vállalkozásra szóló iparigazolvány alapján semmiféle kivitelező munka nem végezhető. Ilyen munkát az építési vállalkozó csak iparjogostól bíró önálló iparossal végeztethet. Csak építési vállalkozásra szóló iparigazolvány alapján sem kőműves-, sem ács-, sem kőfaragó-, sem központi fűtés-szerelői, sem vízvezeték-szerelői munkát végezni nem lehet. (50.376—1943. I. p. M.)

— **Meggyorsítják az iparfelügyelők munkáját.** Bornemisza Géza iparügyi miniszter hivatalbalépésétől fogva arra törekedett, hogy miniszteriuma munkáját minél expedítivebbé tegye és a miniszterium és a gyárpar közötti érintkezést meggyorsítsa, az aktuális problémák megbeszélését, letárgyalását a rendkívüli viszonyok körülményeinek megfelelően mindennemű idővesztéshez kizárásával hajtsa végre. Az iparfelügyelők a jövőben a legrövidebb úton értesítik a miniszteriumot minden olyan körülményről, amely a termelést még ha csak rövid időre is kedvezőtlenül befolyásolja. Az iparvállalatok figyelmét is felhívta, hogy az iparfelügyelők különösen ebbe a tárgykörbe vágó kérdéseket kötelesek sürgősen közölni a miniszteriummal.

— **Az Anyaghivatal és az új iparjogostványok.** Az új iparjogostványok kiadásánál az illetékes szervek több fontos szempontot tartanak szem előtt. A kereskedelmi és iparkamarák abból a szempontból véleményezik a kérelmet, van-e szükség az illető ipari vagy kereskedelmi ághoz új üzlet nyitására. Felülbíráják természetesen a kérelmezők személyi adatait is. A véleményező eljárásba most bekapcsolódik az Ipari Anyaghivatal is, melynek az a feladata, hogy az új iparjogostvány kiadása előtt megállapítsa, van-e lehetőség a fennálló anyagkészletek mellett újabb cégek ellátására. A hivatal most állítja össze azoknak az iparágaknak a listáját, melyek folytatásához nem kell előzetesen megszerezni az Anyaghivatal hozzájárulását. Minden más esetben az Anyaghivatal gondosan kivizsgálja, hogy a kérelmező részére tud-e nyersanyagot biztosítani anélkül, hogy ez magasabb gyártási érdekeket befolyásolna.

— **Szervezik a mezőgazdasági munkások bakancsációját.** A kormány mezőgazdasági bakancsációt szervezett. A mezőgazdasági munkások részére jöminőségű, zsiros felsőbőrű, bőrtalpas bakancsot bocsátanak rendelkezésre. A közellátásügyi miniszter körlevelet intézett a közellátási kormánybiztosokhoz, amelyben közölte, hogy az akcióban igényjogosultak a mező-, kert- és erdőgazdaságban alkalmazott éves gazdasági cselédek az erdőgazdaságok idénymunkásai és a sommás idénymunkások. Az igényjogostvány megállapítását a megyei városi, illetve a községi közellátási bizottságok intézik. A bakancsok fogyasztói árát minden bakancs talpába bepréselték. A miniszter felhívta a közellátási kormánybiztosokat, hogy az igényjogostvány megállapítására tegyék meg a szükséges intézkedéseket és a szétosztást személyesen ellenőrizzék.

— **Meghosszabbították a sajtókamarai vezetőség megbízatását.** A kormány rendeletet adott ki, amellyel az Országos Magyar Sajtókamara önkormányzati szerveinek megbízatását a kamara szervezeteinek törvényhozási úton való szabályozásáig, de legkésőbb 1944. július 31-ig meghosszabbítja.

Bocskay Mozgó

heti műsora:

Nov. 7-8., vasárnap-hétfőn: Merésztemájú, új magyar film: **Gyávaság**. Főszereplők: Szelezky Zita, Hajmássy Miklós, Hidvéghy Valéria, Mihályi Ernő, Buday Dénes zenéjével. **Magyar híradó**.

Nov. 9-én, kedden: Világsikerű svájci filmremek: **A szerelmes levelek**. **Legújabb német híradó**.

Nov. 10-én, szerdán: Énekes, zenés magyar bohózat: **Legény a gáton**. Főszereplők: Hajmássy Miklós, Csikós Rózi, Pethes Ferenc, Vaszary Piri, Juhász József. **Ufa híradó**.

Nov. 11-én, csütörtökön: Új svéd film: **Két csók között**. Főszerepben: Ingrid Bergmann. **Világhíradó**.

Nov. 12-én, pénteken: Feltűnést keltő új film: **Asszonybecsület. Ha egy szív megszólal**. **Legújabb magyar híradó**.

Nov. 13-án, szombaton: Új magyar film: **Ragaszkodom a szerelemhez**. Főszereplők: Fényes Alice, vitéz Benkő Gyula, Hidvéghy Valéria, Ajtay Andor. Bókay János regénye filmen. Fényes Szabolcs zenéjével.

Hadikórházunk megvendéglése.

Az elmúlt héten, október hó 30-án gyönyörűen szép és gazdag ellátásban részesítette hadikórházunkat Hajdunánás m. város Vöröskereszt Egylete. Hajdunánás jómódu hajdunépe és vezetősége valóban a dicső ősök hazafias áldozatkészségéhez méltóan mutatta meg sebesült és beteg honvédeink iránt mindenkor táplált áldozatos jó indulatát. Az ottani Vöröskereszt Egylet nemes vezetősége már harmadizben juttatta el hadikórházunk részére valóban gazdag adományát. Ez alkalommal is mintegy 75 kg. sütemény, édes-tészták, nagymennyiségű alma és cigareta volt a gazdag adomány, mely a hg. tiszt ur és a tábori lelkes ur buzdító és köszönő szavaival nyert kiosztást. De megköszönte e gazdag adományt külön levélben hadikórházunk nemesen gondolkodó parancsnoka is, valamint a legénység nevében egy altiszt. Helyi Vöröskereszt egyletünk vezetősége ez uton nyugtázza és hálásan köszöni a hadikórházunknak juttatott nemes adományt.

Holdankint 30 kg. pétisót kapnak az olajos magra szerződő gazdák.

Az ipari növények kötelező termelése tárgyában kiadott kormányrendelet jelentékeny kedvezményeket biztosít azoknak a termelőknek, akik termelési szerződéseiket az év végéig megkötötték. Ezeknek a termelőknek vetésterületük minden kat. holdja után 30 kg. pétisót utalnak ki a termeltető vállalatok útján, amelyek a vásárlásra jogosító utalványokat január 10-ig kötelesek a gazdáknak megküldeni. — Ezen kívül a fenti határidőig megkötött termelési szerződés alapján termelt és beszolgáltatót minden 100 kg. szójabab vagy repce után 30 kg, minden 100 kg. napraforgómag, olajmag, ricinus, kendermag, rostlenmag vagy tökmag után 20 kg. erőtakarományt juttatnak a gazdáknak hatósági áron. Ha a termelési szerződést december 31. után kötik meg, a gazda nem igényelheti a vetőmaggal kellő időben való ellátást, sem a műtrágyautalványt, az erőtakarományra pedig csak felerészéig lehet igénye. A szerződést nem kötő gazdák semmiféle kedvezményben nem részesülnek. Junius 1-től kezdve a szerződéses termelőknek a fentiekben kívül kat. holdanként 150 pengő kamatmentes előlegre van igényük.

Száraz és szemcsés legyen az oltóhomok mindenkor.

Az elrendelt oltóhomok a nedves sárkban sok esetben magábaszivja a levegőből és a földből a nyirkosságot és ezáltal idővel olyan gőrongyos csomós lesz, hogy a gyújtóbomba, vagy gyújtólepény befedésére nem lehet használni. Ezért időnként meg kell vizsgálni és ha nem volna szemcsésen folyékony, megfelelő eszközzel össze kell törni a gőrongyókat, csomókat.

1943. El. XV. A. 39—7.

Hirdetmény.

A debreceni kir. törvényszék köz-hírré teszi, hogy a debreceni kir. közjegyzői kamarának 1943. évi október hó 20. napján 571—1943. kjk. szám alatt kelt végzésével dr. vitéz Simon Árpád hajdusoboszlói kir. közjegyző irodájában leendő működésre közjegyzőhelyettesi jog-sítvánnyal felruházott dr. Zárug Lajos közjegyzőhelyettes dr. vitéz Simon Árpád hajdusoboszlói kir. közjegyző irodájában 1943. évi október hó 20. napján működését megkezdette.

Debrecen, 1943. évi október hó 25. napján. *Fövenyessy Sándor* kir. törvényszéki elnök h.

12,192—1943. kig.

Hirdetmény.

Az 1943. évi szeptember hó 16-án 2. juhhimlő fertőzőbetegség megállapítván a 100,000—1932. sz. F. M. r. 415—437. §-ai alapján a betegség elfojtása és továbbterjedésének megállítására a következőket rendelem:

1. Mindazon helyeket, ahol a juh-himlő fellép, azonnal jelenteni tartozik a tulajdonos a városi állatorvosnak és a marhalevelet beszoigáltatni köteles.

2. A beteg- és gyanus állatok a lezárt helyről csak engedéllyel vihetők el.

3. Juhokat eladni, elajándékozni, vagy bármily módon elidegeníteni csak polgármesteri engedéllyel lehet.

Fenti rendelkezések meg nem tartásáért az 1928. évi XIX. t.-c. szerinti büntetés jár.

Dr. Szűcs János
polgármester h.

14,227—1943. kig.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi minisztérium 294,200—1943. sz. rendeletével a tökmagot beszoigáltató gazdák részére jelentékeny s alábbi kedvezményeket biztosítja:

Az a gazdálkodó, aki az 1944. évi ápr. 15. napjáig olajmag vásárlására jogosított kereskedőnek saját termésű tökmagot szolgáltat be, minden beszoigáltatott 1 q. tökmag után 400 négyzetöllel kisebb területen természetben az 1943—44. gazdasági évben ipari növényt, mint amekkora területen az idevonatkozó rendeletek alapján természetben köteles lett volna.

Azt a tökmagot, melyet termelési szerződés alapján természetben, a termeltető vállalatnak kell beszoigáltatni.

Az olajmag vásárlásra jogosított kereskedő minden vásárolt 10 kg. tökmag után 1 kg. szappan vásárlására jogosító utalványt ad ki a beszoigáltatónak, mely utalványt a közellátástügyi miniszter ut által kijelölt kereskedőnél lehet hatósági áron szappanra beváltani.

A fenti kedvezmények azon gazdálkodót is megilletik, akik az idevonatkozó rendelkezések alapján takarmánytök természetére termelési szerződést kötöttek.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

14,820—1943. kig.

Hirdetmény.

Köz-hírré teszem, hogy azok a gazdasági cselédek, akik példás és hűséges viselkedés mellett legalább 25 esztendő tölthettek el egy munkaadónál, továbbá oly gazdasági munkások, akik megbízhatósága, szorgalma és jóra valóssága által munkástársaik közül különösen kiváltak, — pénzbeli jutalmazásra és elismerő oklevélre javaslatba hozhatók. Az érdekeltek ezirányú kérelmüket a Városháza földszint 6. sz. szobában dr. Geönczy József városi aljegyzőnél legkésőbbben f. évi november hó 13. napján déli 12 óráig terjesszék elő.

Dr. Pénztáros Imre
polgármester h.

Vh. 166-2-1943. sz. Pk. 2068-1943. sz. **Arverési hirdetmény.**

Dr. Hetey László ügyvéd által képviselt Csútag Mihály végrehajtott javára hajdusoboszlói lakos, végrehajtást szenvedő ellen 9000 P. tőkekövetelés és járuléki erejeig a debreceni kir. törvényszék 4645—1943. számú végzésével elrendelt s közbenjárással foganatosított kielégítési végrehajtás során 1943. évi október hó 7. napján felülfoglalt és 11,720 P-re becsült ingóságokat, köztük kenyerés nullás liszt és cséplő garnitúra Hajdusoboszlón végrehajtást szenvedő lakasan a Nyugati legelőn levő gözmalomban **1943. évi november hó 12. napjára, délutáni 16 óra** ezennel kiúzott bírói arveresen a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés ellenében, azonban a becsár kétharmad részénél nem alacsonyabb vételárban el fogom adni. A szakértői becslés elrendelése esetén a Te. 74. §-a az irányadó.

Ezt az arverést a Vhn. 20. §-a értelmében azoknak a végrehajtottaknak (csatlakozóknak) a javára is kitűzöm, akik a hirdetmény kibocsátása napjáig a fenti ingókra kielégítési jogot szereztek és ellenük halasztó hatályu igénykereset nincs.

A kenyér és nullás lisztet csak annak adom el, akinek a Közélelmezési hatóságtól erre vásárlási engedélye van és azt felmutatja, illetve becsatolja.

Hajdusoboszlón, 1943. évi október hó 22. napján.

ifj. Páll Ferenc

kir. bírói végrehajtó.

12,980.—1943. kig.

Felhívás.

Felhívom az érdekelteket, hogy a pásztorok és mezőőrök részére — amennyiben azok kenyérgabona járandósággal lettek szerződötve — a munkaadó a megállapított kenyérgabonát feltétlenül szolgáltatssa ki.

Hajdusoboszló, 1943. nov. 4.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

14,670—1943. kig.

Hirdetmény.

Az 1938. évi XII. t.-c. értelmében minden férfi gazdasági munkavállaló, aki 18. életévét betöltötte, öregség esetére biztosítási kötelezettség alá esik.

A törvény értelmében gazdasági munkavállalónak kell tekinteni a gazdasági munkást, segédmunkást, napszámost, a gazdasági cselédet, erdőmunkást és szegődményes gépészt.

Nem esik biztosítási kötelezettség alá az gazdasági munkavállaló, aki 1. olyan földbirtok tulajdonosa, amelynek kat. tiszta jövedelme 20 koronát, területe pedig 2 kat. holdat meghaladja;

2. akinek gazdasági munkavállalásból eredő jövedelmét egyéb jövedelme rendszerint meghaladja;

3. aki munkaadójának házastársa, felmenő vagy lemenő ágbeli rokona, örökbefogadott gyermeke, mostoha-gyermeke, testvére és az említettek bármelyikének házastársa, feltéve, ha a munkaadóval közös háztartásban él;

4. aki az idézett törvény vagy más társadalombiztosítási törvény alapján öregségi járulékot élvez;

5. aki 65. életévének — ha pedig tűzharcos 63. életévének eléréséig a számitásba vehető évekkal együtt sem töltheti el a várakozási időt, biztosítási kötelezettség alá vonás nélkül;

Azt a gazdasági munkavállalót, aki biztosítási kötelezettség alá esik, biztosítási könyvvel, azt a gazdasági munkavállalót pedig, aki nem esik biztosítási kötelezettség alá menteségi igazolvánnyal kell ellátni.

Minden munkaadó a munkavállaló biztosítási kötelezettségének fennállásáról a munkaviszony kezdetekor meggyőződést szerezni köteles, akként, hogy a munkavállalótól

biztosítási könyvének, vagy menteségi igazolványának felmutatását kívánja. Enélkül gazdasági munkavállalót gazdaságában senki sem alkalmazhat.

A munkavállalók járulékfizetési kötelezettsége a munkabábelés napjával kezdődik s a munkaviszony megszűntével végződik.

A munkavállalói járulék összege naptári hetenként 20 fillér, tekintet nélkül a héten munkában eltöltött napok számára.

A járulékot maga a munkaadó köteles biztosítási bélyegeken (tehát nem postabélyegen) a biztosítási könyv bélyeglapjának megfelelő kockájában beragasztani.

Megállapítottam, hogy a fenti rendelkezéseket egy a munkaadók, mint a munkavállalók túlnyomó része nem tartotta be, mert még ma is nagyon sok munkavállaló van, aki sem biztosítási könyvvel, sem menteségi igazolvánnyal ellátva nincs, a biztosítási könyvvel ellátottak pedig vagy egyáltalában nem, vagy csak hiányosan tettek eleget lerovási kötelezettségüknek.

Felhívom ezért a munkaadókat, és munkavállalókat a hiányok azonnali pótlására s a pótlás megtörténtének Városháza emelet 3. sz. szobában az OMBI ügyek e'adójánál való igazolására, mert amennyiben az ellenőrzés során azt tapasztalom, hogy az érdekeltek ezen felhívásomnak nem tettek eleget, e'cnük a törvényben előirt egyszigorubb megtorló e'járást folyamamba teszem.

Hajdusoboszló, 1943. november 2.

Dr. Szűcs János
polgármester h.

Eladó házassudvar

A VI. tized Csokonay-utca 7. szám alatti 229 négyszögöles új házassudvar, valamint ugyane szám alatti 228 négyszögöles pusztatelek együtt is eladó. Értekezni lehet: Debrecenben, Piac-utca 58. sz. Linoleum-üzlet.

Eladó házassudvar

Az V. tized Ráday-utca 4. számú házassudvar, 2 szoba konyhás lakással és mellékhelyiségekkel 200 négyszögöles telekkel eladó. Értekezni lehet: Fogarasi Máriánál, ugyanott.

— **Gyapjút csak szállítási igazolvánnyal lehet szállítani.** Belföldi származású mindenféle gyapjút még postaforgalomban is csak szállítási engedéllyel lehet szállítani a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter legutóbb kelt rendelete értelmében. Ugyancsak szállítási igazolvány birtokában lehet mindenféle belföldi származású marha-, borjú-, kecske-, gida-, bivaly- és kutyaszőr, valamint gyapjas és az itt felsorolt állati szőrös bőrhulladékok postai forgalomban, vasuton, hajón, géperező járművön a város területéről elszállítani. Szállítási igazolványokat a Futura ad ki. — Szállítási igazolvány nélkül fuvarozhatja a termelő ezeket a környékbeli községi gyűjtőhelyre, vagy vásárra.

A házbérvallomási íveket november 30-ig kell beadni.

A háztulajdonosok az 1944. évi házbérvallomási íveket november 30-ig kötelesek az illetékes kerületi adószámviteli osztálynál benyújtani. A házbérvallomási íveket az adószámviteli osztály a nyomtatvány árának megtérítése ellenében a háztulajdonosoknak hivatalból kézbesíti ki. A torlódás elkerülése céljából ajánlatos, hogy a tulajdonosok a házbérvallomásokat nem november utolsó napjaiban, hanem lehetőleg már november első felében nyújtsák be.

A kamarai reform és a gazdák

cimmet irt vezetőcikket K. Tóth Ferenc pusztaecsegi ezüstkalászos gazda, kamarai tag a Magyar Föld legújabb számában. A magyar falu képes hetilapja 24 oldalas terjedelemben jelenik meg és bőven tájékoztatja a gazdákat minden őket érdeklő fontos ügyről. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala: Bpest, VII., Erzsébet-kr. 7.